

Елин Пелин

Що е щастие

Три момчета овчарчета, другарчета, често изкарваха стадата си далеко от село към гората. На това място имаше едно батлясало изворче, което едвам цъцреше, затрупано от попадали сухи листа, съчки и буренак.

Веднъж едно от овчарчетата каза:

– Хайде да очистим това изворче и да направим кладенче?

– Хайде – извикаха с радост другарите му.

На другия ден те дойдоха с копачки и лопати и почнаха да разчистват изворчето. Изкопаха дълбоко каналче, за да се събере всичката вода в него. Очистиха бурените, съчките и загнилите пластове листа. Под наслоената тиня, която изхвърлиха настрана, се процеди бистра вода и се събра на малко гьолче с пясъчно дъно. Това зарадва и насърчи момчетата. На другия ден те донесоха от околността широки каменни плочи и иззидаха дълбоко кладенче. Отпред оставиха широк отвор, а отгоре го захлупиха с най-голямата плоча – да не се праша.

Радостни и доволни, те седнаха на големите камъни, които поставиха отстрани, и гледаха как тънката струйка, чиста като сълза, полека-лека изпълни кладенчето и почна да се оттича през широкия отвор.

В това време от гората излезе едно чудно хубаво момиче, с руса и дълга до петите коса, с венец от бели маргаритки на главата.

– Добър ден, момчета – каза тя. – Мога ли да пия вода от вашето кладенче?

– Пийни си – казаха момчетата. – Ние за това сме го направили.

Момичето се наведе над кладенчето и като гребна с бялата си ръчичка вода, пи три пъти.

– Пия три пъти за здравето на тримата – рече тя, като се усмихна.

И като постоя, добави:

– Направихте добро дело. Благодаря ви много, Благодаря ви от гората и от всички животни, които са приютени в нея, от всичките птички, които летят в нея, от всичките цветя, треви и билки, които растат в нея. Да сте живи и здрави, да живеете много години. Довиждане. Желая ви щастие!...

Момчетата се спогледаха. Радост вълнуваше сърцата им.

Едното се обърна към непознатото момиче и каза:

– Вие ни пожелавате щастие. Кажете ни, какво нещо е щастие?

– Сами трябва да го разберете. Подир десет години нека се срещнем пак на същото място, при това кладенче. Ако не сте дотогава научили какво нещо е щастие, аз самата ще ви кажа.

Като рече това, момичето изчезна ненадейно, както ненадейно

беше дошло.

Момчетата се загледаха учудено. Едното каза:

– Нека се пръснем по света и да научим какво нещо е щастието. Аз ще тръгна на изток.

– Аз ще тръгна на запад – каза другото.

– Аз ще си остана в село – каза третото. – Може би и тук ще науча що е щастие.

Те устояха на думата си. След десет години пак се срещнаха при кладенчето. Бяха станали здрави и силни мъже. Радост изпълни сърцата им, като се видяха. Кладенчето все тъй тихо си течеше, пълно с бистра студена вода. Дръвчетата около него бяха пораснали и хвърляха гъсти сенки. Наоколо на всички посоки се очертаваха утъпкани пътеки и по тях се виждаха стъпки от хора, които навярно са идвали да пият и да си наливат вода. Следи от птичи стъпки се виждаха по мокрия пясък наоколо. Дири от сърни, от зайци личаха по тревата. Тримата мъже гледаха с радост всичко и една мисъл ги вълнуваше: „Колко малко нещо сме направили, а каква голяма полза сме принесли.“ Те седнаха на същите камъни, където някога бе ги намерило чудното момиче. Но него още го нямаше.

– Знаете ли какво – почна първият. – Като се разделихме, аз попаднах в един град, постъпих в училище, учих много и станах лекар.

– Научи ли що е щастие? – попитаха го другите двама.

– Да, много просто нещо. Лекувах болните и страдащите. И виждах колко бяха щастливи, когато наново възвръщаха здравето си. Аз също бях щастлив, че можех да помогна на другите.

– Аз – каза тихо вторият – много скитах и за много работи се залавях. Служих по железници и параходи, ставах пожарникар, развъждах цветя и какви ли не други работи. Работих честно и чувствах, че съм полезен за другите. Моят труд не отиваше напразно. И бях щастлив.

– А ти? – обърнаха се и двамата към техния другар, който беше останал в село.

– Аз орах нивите. Те раждаха жито. Много хора се хранеха от него. Моят труд виждах, че не отива напразно, и бях щастлив.

Тримата млъкнаха.

Тогав пак ненадейно, незнайно откъде, се появи същото онова момиче. То бе останало неизменено. Същата руса коса, същите сини очи, същият венец на главата. Сияещо от скромност, хубост и доброта!

– Радвам се, че устояхме на думата си да се срещнем пак – каза тя. – Чух всичко, какво си разправяте. И тримата сте разбрали, че щастието

Що е щастие

се състои в труда, в добре изпълнения дълг в полза на близките си.

– Коя си ти? – попитаха тримата изведнъж.

– Аз съм дъщеря на мъдростта – отговори момичето и изчезна.

КРАЙ

© Елин Пелин

Издание: Елин Пелин. Приказки, Съчинения в шест тома, Том 5

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10999>]